

E-depot Achterhoek

Algemene inleiding

2015

Deelnemende partijen

DiVAULT

 Gemeente Lochem

gemeente [gD] Doetinchem

Waterschap Rijn en IJssel

REGIONAAL
ARCHIEFZUTPHEN

Algemene inleiding op het project E-depot voor de Achterhoek

De ontwikkelingen op het gebied van digitaal werken binnen de overheid gaan zeer snel. Om te zorgen voor duurzaam beheer en toegankelijkheid van digitale informatie, is het van groot belang om aandacht te schenken aan de manier waarop we langdurige bewaring van digitale gegevens het beste kunnen garanderen. Steeds meer informatie wordt digitaal gecreëerd of ontvangen of wordt ten behoeve van het proces gescand en digitaal opgenomen. Lokale overheden gaan in toenemende mate over op digitaal zaakgericht werken. Sommige organisaties hebben al vervanging geregeld. Al deze ontwikkelingen zorgen ervoor dat de aandacht voor een goede digitale en duurzame opslag steeds belangrijker wordt. Met een e-depot kunnen we duurzame digitale opslag realiseren.

Wat is een e-depot?

De definitie van een e-depot is het geheel van organisatie, beleid, processen en procedures, financieel beheer, personeel, databeheer, databeveiliging en aanwezige hard- en software dat duurzaam beheren en raadplegen van digitale archiefbescheiden mogelijk maakt. Een dergelijk depot voorziet in het opnemen van digitale informatie die langdurig bewaard wordt en beschikbaar wordt gesteld.

Waarom is kennis vergaren over e-depots nu nodig?

Zowel gemeenten, waterschappen als andere lokale overheden beschikken in toenemende mate over digitale informatie. Binnen niet al te lange tijd wordt deze informatie aan archiefdiensten overgedragen om op te nemen in een e-depot.

De informatie moet dan op de juiste manier worden beheerd en beschikbaar worden gesteld. Het overdragen en beheren van digitale informatie is een nieuw fenomeen. Het is daarom van belang om tijdig kennis te vergaren over het opnemen, beheren en bewaren van digitale gegevens gedurende de wettelijke bewaartermijn. Ook is het van belang om af te spreken wat de voorwaarden zijn waarbinnen digitale informatie langdurig toegankelijk is.

Welke rol heeft het project e-depot hierin?

Ook binnen de lokale overheden in de Achterhoek speelt digitale duurzaamheid van informatie een belangrijke rol. Aangezien het duurzaam beheren van digitale informatie een gedeelde verantwoordelijkheid is van lokale overheden en archiefdiensten, is er in de Achterhoek gekozen voor het starten van een gezamenlijk project. Dit project heeft als doel het opleveren van kennisproducten die nodig zijn om een e-depot te verwezenlijken. Het Regionaal Archief Zutphen (RAZ) en Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers (ECAL) werken samen met de lokale overheden aan een functionerend e-depot.

Doel

Als eerste stap naar een volwaardig e-depot moet tijdens dit project duidelijk worden wat de voorwaarden zijn om aan te kunnen sluiten op een (willekeurig) e-depot. Een e-depot is zoals gezegd meer dan alleen hard- en software. Om aan te kunnen sluiten op een e-depot moeten zowel gemeenten als archiefdiensten inspanningen verrichten. Het in kaart brengen en deels uitvoeren van deze inspanningen vallen onder het project.

Scope van het project

Het eindproduct is nog geen concreet e-depot, maar een demo-omgeving met een aantal kennisproducten. De laatste stap moet verder worden uitgewerkt in een vervolgproject, waarin de opgedane kennis wordt ingezet om daadwerkelijk tot een e-depot te komen. Dan moet duidelijk zijn wat de aanbieder (zorgdragers zoals gemeenten en waterschap) voor maatregelen moet nemen om daarop aan te kunnen sluiten. Dit wordt gezien als een vervolg, en valt op dit moment buiten de scope van het project.

Het project richt zich alleen op het verwerven van kennis over de werking van een e-depot en het scherp krijgen van de eisen die gesteld moeten worden om deelname aan een e-depot in de toekomst mogelijk te maken. Bij het aanleveren van de data door de pilotdeelnemers, is nog geen sprake van overbrenging. Het gaat slechts om kopieën van data die zich al in digitale vorm bij de zorgdrager bevinden. De data moeten daarom al digitaal aanwezig zijn. Het digitaliseren heeft al eerder plaatsgevonden en maakt geen deel uit van dit project.

Aanpak

Het project is opgezet vanuit het idee dat de archiefdiensten een coördinerende rol oppakken bij de keuze voor een e-depot. De uitvoering vindt plaats in samenwerking met de zorgdragers. Bovendien wordt het project uitgevoerd met enkele pilotdeelnemers. De opgeleverde eindproducten zijn voor alle toekomstige deelnemers binnen de Achterhoek.

De deelnemers die gezamenlijk ervaring hebben opgedaan tijdens het project e-depot voor de Achterhoek zijn:

- Regionaal Archief Zutphen
- Gemeente Doetinchem
- Gemeente Lochem
- Waterschap Rijn en IJssel
- Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers
- DiVault

Samen hebben zij kennis en ervaringen gedeeld, en getest in een demo-omgeving om zo de werking van een e-depot te doorgronden en de voorwaarden te bepalen die gesteld worden aan deelname aan een e-depot. Zodoende weten zowel de pilotdeelnemers als (straks) de andere gemeenten in de Achterhoek wat zij nog moeten doen om in de toekomst aan te kunnen sluiten bij een e-depot.

Resultaten

Naast ervaring met de werking van een e-depot heeft het project de volgende producten opgeleverd:

- 1 Een Achterhoeks toepassingsprofiel, waarbij het Toepassingsprofiel Metadatering Lokale Overheden (TMLO) als uitgangspunt is genomen. Dit wordt in de toekomst het verplichte profiel waaraan de over te nemen data aan worden getoetst voor opname in een e-depot.
- 2 Een uitgewerkt toetsingskader aan de hand van ED₃ en ISO 16363. Wat moet de beheerorganisatie regelen en hoe we kunnen ED₃ hierin gebruiken? Dit zal in de toekomst ook deel uitmaken van een programma van eisen. Waaraan moet een e-depot voldoen?
- 3 Een continuïteitsplan. Welke eisen moeten gesteld worden aan een e-depot en de leverancier om overstappen mogelijk te maken, bijvoorbeeld in geval van calamiteiten, faillissement of beëindiging van een samenwerking?

- 4 Een architectuuroverzicht waarin duidelijk wordt hoe de informatiestromen zullen lopen en welke koppelingen mogelijk (moeten) zijn.
- 5 Een bewaar- en beheerstrategie. Welk beleid is er nodig om digitale bescheiden en data langdurig op te slaan in het e-depot?
- 6 Een kostenoverzicht. Wat kost het aansluiten op, en beheren van een e-depot (in zijn totaliteit, niet alleen de opslag)?
- 7 Kaders voor de beschikbaarstelling. Welke wet- en regelgeving en landelijk beleid is van toepassing op de beschikbaarstelling van informatie uit het e-depot?

Door het opstellen van deze kennisproducten is kennis en inzicht vergaard over het realiseren of aansluiten op een e-depot.

Het project heeft een looptijd van één jaar gehad. Het is gestart in januari 2015 en in december 2015 afgerond.